Tax Alert – Modificări semnificative în materie fiscală

Autori:

Filip Justin Cucu, Junior Tax Consultant, Biriș Goran SPARL

Ioana Cârtițe, Senior Tax Manager, Biriș Goran SPARL

Luciana Rainov, Senior Associate, Biriș Goran SPARL

Paul Chichernea, Associate, Biriș Goran SPARL

Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung a intrat în vigoare, aducând o serie de modificări fiscale pe care urmează să le prezentăm mai jos:

- **Impozit pe profit:**

◦ Este introdus un impozit minim, care se va aplica acelor societăți care au o cifră de afaceri mai mare de 50 milioane euro.
◦ Este introdus un impozit pe cifra de afaceri pentru instituțiile de credit, calculat prin aplicarea unei cote de 2% asupra cifrei de afaceri pentru perioada 1 ianuarie 2024 – 31 decembrie 2025 și de 1% începând cu data de 1 ianuarie 2026;
◦ Este introdus impozit suplimentar pentru persoanele juridice care desfășoară activități în sectoarele petrol și gaze naturale și au o cifră de afaceri mai mare de 50 milioane euro.

- **Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor**

◦ Cota de 1% va aplicabilă pentru microîntreprinderi ale căror venituri nu depășesc 60.000 EUR într-un an fiscal și nu desfășoară activități în materie de IT, hoteluri, baruri și restaurante, activități juridice, servicii medicale;
◦ Va fi introdusă cota de 3% din cifra de afaceri pentru microîntreprinderile care depășesc 60.000 EUR într-un an fiscal, dar nu mai mult de 500.000 EUR, sau acele microîntreprinderi cu o cifră de afaceri sub 60.000 EUR, dar desfășoară una dintre activitățile menționate mai sus.

• **Impozit pe venit:**

◦ Veniturile din salarii obținute de salariații din domeniul IT, domeniul construcțiilor și din domeniul agriculturii/ industria alimentară, vor fi impozitate pentru ce depășește 10.000 de lei/ contract de muncă în limita unui singur contract individual de muncă per angajat;
◦ Este introdusă deductibilitatea CASS pentru veniturile din activități independente;
◦ A fost introdus un impozit de 70% aplicabil veniturilor constatate de organele fiscale a căror sursă nu a fost identificată.

• **Contribuții sociale obligatorii:**

◦ Pentru voucherele de vacanță și tichetele de masă se va datora CASS de 10%;
◦ Angajații din construcții și agricultură vor plăti CASS;
◦ Salariații care realizează venituri salariale din activități de creare de programe informatice/dezvoltare software vor putea beneficia de reducerea contribuției la asigurările sociale (în prezent de 25%) cu procentul alocat fondului privat de pensii (Pilonul 2). În prezent, cota de contribuție aferentă Pilonului 2 este de 3,75%, iar acest procent va crește la 4,75% de la 1 ianuarie 2024. Angajații vor putea opta în scris pentru continuarea contribuției la Pilonul 2.
◦ Persoanele fizice autorizate care realizează venituri din activități independente vor plăti CASS 10% la 6 salarii minime

chiar dacă vor avea pierdere;
◦ Plafonul maxim pentru CASS aferentă veniturilor din activități independente a fost ridicat până la contravaloarea a 60 de salarii minime brute pe an, pentru veniturile din activități independente între 6 și 60 de salarii minime brute datorându-se 10% din venitul net realizat;

- **Taxa pe Valoare Adăugată:**

◦ Se majorează TVA de la 5% la 9% pentru panouri fotovoltaice și livrarea de locuințe care au o suprafață utilă de maximum 120 mp, exclusiv anexele gospodărești, a căror valoare, inclusiv a terenului pe care sunt construite, nu depășește suma de 600.000 lei, exclusiv taxa pe valoarea adăugată, achiziționate de persoane fizice în mod individual sau în comun cu altă persoană fizică/alte persoane fizice;
◦ Se elimină cota de TVA de 5% pentru dreptul de utilizare a facilităților sportiv, transport public turistic, alimente de înaltă calitate, aplicându-se astfel cota standard;
◦ Se majorează TVA de la 9% la 19% pentru băuturile nealcoolice care se încadrează la codul NC 2202 și pentru alimentele cu zahăr adăugat, al căror conținut total de zahăr este de minimum 10 g/100 g produs, altele decât cozonacul și biscuiții;

- **Accize:**

◦ Se introduce acciza pentru băuturile îndulcite cu zahăr/conținut de zahăr între 5-8 g/100ml (0.4 lei/litru) și peste 8 g/100ml (0.6 lei/litru).
◦ Se implementează o definiție pentru zahărul adăugat;
◦ Sunt introduse accize pentru țigări electronice cu tutun, cu sau fără nicotină sau care conțin înlocuitori de tutun cu sau fără nicotină;
◦ Se introduc noi obligații de autorizare și notificare pentru persoanele care achiziționează sau importă produse supuse accizelor aplicabile zahărului sau țigărilor electronice, dar și sancțiuni pentru nerespectarea regimului accizabil pentru

aceste produse;

- **RO e-Sigiliu:**

◦ Se introduce un sistem nou denumit RO e-Sigiliu, acesta fiind un sistem bazat pe utilizarea unor dispozitive electronice și a unei aplicații informatice care permite autorităților competente determinarea potențialelor puncte de deturnare a transporturilor rutiere de bunuri, indiferent dacă acestea sunt aflate în tranzit sau au ca destinație finală un operator economic de pe teritoriul național;
◦ În cazul aplicării sigiliilor inteligente, conducătorul auto trebuie să asigure integritatea sa. Nerespectarea acestei obligații constituie contravenție dacă nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât să fie considerată infracțiune și se pedepsește cu amendă între 20.000 lei și 50.000 lei;

- **RO e-Factura:**

◦ Au fost incluse prevederi menite să implementeze Decizia Consiliului UE 2023/1553 prin care România a fost autorizată să introducă obligativitatea facturii electronice pentru livrările de bunuri/prestările de servicii în relația B2B;
◦ Pentru perioada 1 ianuarie – 30 iunie 2024 se reglementează obligația persoanelor impozabile stabilite în România de a raporta/transmite în sistemul național (RO e-factura) facturile emise pentru livrări de bunuri și prestări de servicii efectuate în relația B2B (cu excepția exporturilor și livrărilor intracomunitare) și care au locul livrării/prestării în România;
◦ Termenul pentru transmiterea facturilor în sistemul național va fi de 5 zile lucrătoare, dar nu mai târziu de 5 zile lucrătoare de la data limită prevăzută de Codul fiscal pentru emiterea facturilor. Nerespectarea acestui termen se va sancționa cu amendă. În perioada 01.01.2024 – 31.03.2024 nu se vor aplica sancțiuni pentru neaplicarea obligațiilor de a trimite facturile prin sistemul RO e-factura;
◦ Începând cu 1 iulie 2024, pentru livrări de bunuri și

prestări de servicii în relația B2B între persoane impozabile stabilite în România va deveni obligatorie transmiterea facturii electronice utilizând sistemul național RO e-Factura. În situația nerespectării obligației de transmitere a facturilor electronice utilizând sistemul RO e-Factura, este prevăzută o amenda raportată la cuantumul TVA înscris în factură;

- **Impozitul special pe bunurile imobile şi mobile de valoare mare**

◦ Persoanele fizice care, la data de 31 decembrie a anului fiscal anterior, au clădiri rezidențiale în România aflate în proprietate cu o valoare impozabilă care depășește 2.500.000 lei (aproximativ 500.000 euro), vor plăti un impozit suplimentar de 0,3% aplicat diferenței;
◦ A fost introdus un impozit special pentru vehiculele de mare valoare înmatriculate în România (deținute atât de persoane juridice, cât și de persoane fizice), a căror valoare individuală depășește 375.000 lei. Taxa este de 0,3% aplicată asupra diferenței dintre prețul de achiziție al vehiculului și pragul de 375.000 lei;

- **Contravenții:**

◦ S-a eliminat posibilitatea de a plăti jumătate din valoarea minimă a amenzii contravenționale în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal pentru amenzile contravenționale cuprinse în următoarele acte normative: Legea nr. 203/2018, Legea contabilității nr. 82/1991, Legea nr. 70/2015, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999, Codul de procedură fiscală, Codul fiscal și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2022;

- **Plafoane numerar:**

◦ Deși inițial au fost implementate o serie de plafoane pentru plățile în numerar prin intermediul Legii nr. 296/2023, Guvernul a revenit asupra acestor modificări prin

intermediul **Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 98/2023**. Totuși, chiar ulterior modificărilor precizate, limitele de plăți din avansuri spre decontare au fost scăzute de la 5.000 lei la 1.000 lei. De asemenea, sumele în numerar aflate în casieria persoanelor juridice nu pot depăși, la sfârșitul fiecărei zile, plafonul de 50.000 lei. Sumele în numerar care depășesc plafonul se depun în conturile bancare ale acestor persoane în termen de două zile lucrătoare.

Ghid privind modalitatea de aplicare a facilităților fiscale, acordate persoanelor fizice care desfășoară activități de creare de programe pentru calculator, începând cu veniturile aferente lunii noiembrie 2023.

◦ Ghidul a fost publicat pe site-ul ANAF în data de 14.11.2023. Prin acest ghid se clarifică modalitatea de calcul privind determinarea impozitului pe veniturile din salarii și asimilate salariilor pentru persoanele fizice care desfășoară activități de creare de programe pentru calculator și beneficiază de facilitățile fiscale prevăzute de lege. De asemenea, prin ghid se aduc clarificări și cu privire la modalitatea de calcul a contribuțiilor sociale datorate de către această categorie de contribuabili.

Hotărârea nr. 900/2023 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată

◦ Începând cu data de 1 octombrie 2023, valoarea salariului de bază minim brut pe țară s-a majorat la suma de 3.300 lei/lună, pentru un program normal de lucru în medie de 165,333 ore pe lună, reprezentând 19,960 lei/oră.

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene include următoarele modificări:

• **Impozitului minim pe cifra de afaceri:**

◦ Sunt aduse modificări în materia grupurilor fiscale și a veniturilor din producția de imobilizări corporale și necorporale.

• **Impozitul pe profit:**

◦ Sunt abrogate dispozițiile privind scăderea costului caselor de marcat electronice din impozitul datorat;
◦ Este schimbat regimul deductibilității în materia creșelor și grădinițelor, dar și în materia învățământului timpuriu;
◦ Deductibilitatea ajustărilor pentru deprecierea creanțelor, înregistrate potrivit reglementărilor contabile este redusa de la 50% la 30% și privește în mod expres acum sume datorate de clienții interni și externi pentru produse, semifabricate, materiale, mărfuri vândute, lucrări executate și servicii prestate;
◦ Pierderile fiscale se vor reporta doar 5 ani în loc de 7 ani și se vor recupera în procent de 70% din profiturile impozabile obținute în următorii 5 ani consecutivi;
◦ Contribuabilul are dreptul de a deduce, într-o perioadă fiscală, costurile excedentare ale îndatorării până la plafonul deductibil reprezentat de echivalentul în lei al sumei de 1.000.000 euro, însă costurile excedentare ale îndatorării rezultate din tranzacții/operațiuni care nu finanțează achiziția/producția imobilizărilor în curs de execuție și a activelor efectuate cu persoane afiliate se vor deduce acum, într-o perioadă fiscală, până la plafonul deductibil reprezentat de echivalentul în lei al sumei de 500.000 euro. Costurile totale excedentare ale îndatorării rezultate din tranzacții/operațiuni efectuate atât cu persoane afiliate, cât și cu persoane neafiliate, care pot fi deduse într-o perioadă fiscală, nu pot depăși plafonul deductibil reprezentat de echivalentul în lei al sumei de 1.000.000 euro (sunt incluse și alte reguli specifice de alocare);
◦ Se elimină prevederile privind creditul fiscal aferent burselor private, aceste prevederi mai fiind aplicabile doar

până la 31 decembrie 2023 sau până la finalul anului fiscal modificat care se finalizează în 2024;

- **Impozitul pe venitul microîntreprinderilor:**

◦ Sunt aduse schimbări cu privire la regimul de deținere a mai multe societăți plătitoare de impozit pe venitul microîntreprinderilor;
◦ Este eliminat regimul special pentru microîntreprinderi în cazul societăților din domeniul HoReCa;

- **Impozitul pe venit:**

◦ Beneficiul constând în sumele suportate de către angajator pentru plasarea copiilor angajaților în unități de educație timpurie, în limita maximă de 1.500 lei/lună pentru fiecare copil, este un beneficiu neimpozabil în limita a 33% din salariul de bază;
◦ Beneficiul neimpozabil constând în diferențele favorabile dintre dobânda preferențială stabilită prin negociere și dobânda practicată pe piață, pentru credite și depozite acordate de angajatori salariaților, va fi inclus între beneficiile limitate cumulat la 33% din salariul de bază;
◦ Beneficiul neimpozabil constând în abonamente de sport și de fitness vor fi limitate la 100 euro anual de la 400 euro;

- **TVA:**

◦ Este modificată definiția zahărului adăugat în sensul eliminării zaharurile din sucurile de fructe neîndulcite, concentratul de suc de fructe și zaharurile din piureuri de fructe, având în vedere că acestea nu afectează sănătatea în aceeași măsură ca celelalte tipuri de zaharuri adăugate;
◦ În cadrul produselor exceptate de la cele cu zahăr adăugat s-a introdus și laptele praf pentru nou-născuți, sugari și copii de vârstă mică;
◦ Depunerea declarațiilor 392 și 393 rămâne suspendată până la data de 31 decembrie 2026 inclusiv;

- **Accize:**

◦ Sunt eliminate anumite ingrediente din lista zahărului adăugat;
◦ Sunt modificate anumite prevederi referitoare la facturare, momentul faptului generator și a exigibilității pentru accizele pentru băuturi nealcoolice cu zahăr adăugat;

- **Case de marcat:**

◦ Sancțiunile pentru neimplementarea caselor de marcat pentru automatele comerciale vor fi prorogate pana la 1 octombrie 2024.

- **RO e-Factura:**

◦ În relația B2B, facturile simplificate vor fi exceptate de la anumite obligații în sistemul național privind factura electronică RO e-Factura
◦ Clarificări ale regimului nefuncționalității sistemului RO e-Factura;
◦ Modificări ale regimului sancționator în situația neemiterii/neprimirii și neînregistrării facturilor prin sistem.

- **RO e-Transport:**

◦ Redefinirea noțiunii de monitorizare a transporturilor rutiere și implementarea obligației echipării vehiculelor cu dispozitive de localizare;

- **Legea 70/2015:**

◦ Introducerea unui regim mai favorabil pentru sumele în numerar deținute de casieriile magazinelor de tipul cash&carry, supermagazinelor și hipermagazinelor.

- **Legea contabilității:**

◦ Amenzile contravenționale prevăzute în Legea contabilității

nr. 82/1991 vor crește.